

المپیادهای شیمی آمریکا

(مسابقات ملی)

از سال ۱۹۸۷ تا کنون

گردآوری و تألیف:

علی رضا شاکری
پژمان شیرازیان

انتهائات خوشنویس

فهرست مطالب

۱	اولین دوره، سال ۱۹۸۷	فصل ۱	
۱۳	پاسخ نامه سوالات تستی	۲	سوالات تستی
۲۱	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۱۰	سوالات تشریحی
		۱۲	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۱ (سال ۱۹۸۷)
۲۵	دومین دوره، سال ۱۹۸۸	فصل ۲	
۲۸	پاسخ نامه سوالات تستی	۲۶	سوالات تستی
۴۵	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۳۴	سوالات تشریحی
		۳۷	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۲ (سال ۱۹۸۸)
۵۱	سومین دوره، سال ۱۹۸۹	فصل ۳	
۶۳	پاسخ نامه سوالات تستی	۵۲	سوالات تستی
۷۰	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۶۰	سوالات تشریحی
		۶۲	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۳ (سال ۱۹۸۹)
۷۵	چهارمین دوره، سال ۱۹۹۰	فصل ۴	
۸۷	پاسخ نامه سوالات تستی	۷۶	سوالات تستی
۹۴	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۸۳	سوالات تشریحی
		۸۶	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۴ (سال ۱۹۹۰)
۹۹	پنجمین دوره، سال ۱۹۹۱	فصل ۵	
۱۱۱	پاسخ نامه سوالات تستی	۱۰۰	سوالات تستی
۱۱۸	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۱۰۷	سوالات تشریحی
		۱۱۰	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۵ (سال ۱۹۹۱)

فصل ۶

ششمین دوره، سال ۱۹۹۲

۱۲۳	پاسخ نامه سوالات تستی	۱۲۴	سوالات تستی
۱۲۵	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۱۲۲	سوالات تشریحی
۱۴۲		۱۳۴	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۶ (سال ۱۹۹۲)

فصل ۷

هفتمین دوره، سال ۱۹۹۴

۱۴۷	پاسخ نامه سوالات تستی	۱۴۸	سوالات تستی
۱۶۲	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۱۵۴	سوالات تشریحی
		۱۵۶	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۷ (سال ۱۹۹۴)

فصل ۸

هشتمین دوره، سال ۱۹۹۵

۱۶۵	پاسخ نامه سوالات تستی	۱۶۶	سوالات تستی
۱۷۶	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۱۷۳	سوالات تشریحی
۱۸۱		۱۷۵	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۸ (سال ۱۹۹۵)

فصل ۹

نهمین دوره، سال ۱۹۹۶

۱۸۵	پاسخ نامه سوالات تستی	۱۸۶	سوالات تستی
۱۹۷	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۱۹۳	سوالات تشریحی
۲۰۲		۱۹۶	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۹ (سال ۱۹۹۶)

فصل ۱۰

دهمین دوره، سال ۱۹۹۷

۲۰۷	پاسخ نامه سوالات تستی	۲۰۸	سوالات تستی
۲۱۸	پاسخ نامه سوالات تشریحی	۲۱۵	سوالات تشریحی
۲۲۵		۲۱۷	پاسخ کلیدی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ۱۰ (سال ۱۹۹۷)

فصل ۱۱

یازدهمین دوره، سال ۱۹۹۸

۲۳۸	پاسخ نامه سؤالات تستی	۲۳۰	سوالات تستی
		۲۳۷(۱۹۹۸)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۱ (سال ۱۱)

۲۴۵ ..... دوازدهمین دوره، سال ۱۹۹۹ فصل ۱۲

۲۵۵	پاسخ نامه سؤالات تستی	۲۴۶	سوالات تستی
۲۶۱	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۲۵۲	سوالات تشریحی
		۲۵۴(۱۹۹۹)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۲ (سال ۱۲)

۲۶۵ ..... سیزدهمین دوره، سال ۲۰۰۰ فصل ۱۳

۲۷۷	پاسخ نامه سؤالات تستی	۲۶۶	سوالات تستی
۲۸۳	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۲۷۳	سوالات تشریحی
		۲۷۶(۲۰۰۰)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۳ (سال ۱۳)

۲۸۷ ..... چهاردهمین دوره، سال ۲۰۰۱ فصل ۱۴

۲۹۹	پاسخ نامه سؤالات تستی	۲۸۸	سوالات تستی
۳۰۵	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۲۹۵	سوالات تشریحی
		۲۹۸(۲۰۰۱)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۴ (سال ۱۴)

۳۰۹ ..... پانزدهمین دوره، سال ۲۰۰۲ فصل ۱۵

۳۲۱	پاسخ نامه سؤالات تستی	۳۱۰	سوالات تستی
۳۲۷	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۳۱۷	سوالات تشریحی
		۳۲۰(۲۰۰۲)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۵ (سال ۱۵)

۳۳۱ ..... شانزدهمین دوره، سال ۲۰۰۳ فصل ۱۶

۳۴۳	پاسخ نامه سؤالات تستی	۳۳۲	سوالات تستی
۳۴۹	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۳۳۹	سوالات تشریحی
		۳۴۲(۲۰۰۳)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۶ (سال ۱۶)

۳۵۳ ..... هفدهمین دوره، سال ۲۰۰۴ فصل ۱۷

۳۶۵	پاسخ نامه سؤالات تستی	۳۵۴	سوالات تستی
۳۷۱	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۳۶۱	سوالات تشریحی
		۳۶۴(۲۰۰۴)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۷ (سال ۴)

فصل ۱۸

هجددهمین دوره، سال ۲۰۰۵

۳۸۷	پاسخ نامه سؤالات تستی	۳۷۶	سوالات تستی
۳۹۴	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۳۸۳	سوالات تشریحی
		۳۸۶(۲۰۰۵)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۸ (سال ۵)

فصل ۱۹

نوزدهمین دوره، سال ۲۰۰۶

۴۱۱	پاسخ نامه سؤالات تستی	۴۰۰	سوالات تستی
۴۱۷	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۴۰۷	سوالات تشریحی
		۴۱۰(۲۰۰۶)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۱۹ (سال ۶)

فصل ۲۰

بیستمین دوره، سال ۲۰۰۷

۴۲۳	پاسخ نامه سؤالات تستی	۴۲۴	سوالات تستی
۴۲۸	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۴۳۰	سوالات تشریحی
		۴۲۲(۲۰۰۷)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۲۰ (سال ۷)

فصل ۲۱

بیست و یکمین دوره، سال ۲۰۰۸

۴۵۵	پاسخ نامه سؤالات تستی	۴۴۴	سوالات تستی
۴۶۲	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۴۵۱	سوالات تشریحی
		۴۵۴(۲۰۰۸)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۲۱ (سال ۸)

فصل ۲۲

بیست و دومین دوره، سال ۲۰۰۹

۴۸۰	پاسخ نامه سؤالات تستی	۴۶۸	سوالات تستی
۴۸۶	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۴۷۶	سوالات تشریحی
		۴۷۹(۲۰۰۹)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۲۲ (سال ۹)

فصل ۲۳

بیست و سومین دوره، سال ۲۰۱۰

۵۰۳	پاسخ نامه سؤالات تستی	۴۹۲	سوالات تستی
۵۰۹	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۴۹۹	سوالات تشریحی
		۵۰۲(۲۰۱۰)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۲۳ (سال ۱۰)

فصل ۲۴

بیست و چهارمین دوره، سال ۲۰۱۱ ..... ۵۱۵

۵۲۷	پاسخ نامه سؤالات تستی	۵۱۶	سوالات تستی
۵۳۳	پاسخ نامه سؤالات تشریحی	۵۲۳	سوالات تشریحی
		۵۲۶(۲۰۱۱)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۲۴ (سال ۱۱)

فصل ۲۵

بیست و پنجمین دوره، سال ۲۰۱۲ ..... ۵۳۹

۵۴۸	پاسخنامه سؤالات تستی	۵۴۰	سوالات تستی
		۵۴۷(۲۰۱۲)	پاسخ کلیدی پرسش های چهارگزینه ای فصل ۲۵ (سال ۱۲)

المپیاد شیمی ملی آمریکا

اولین دوره

۱۹۸۷ سال

سوالات تستی

۱ همانند دالتون، فرض کنید وزن اتمی اکسیژن، ۷ است. نمونه‌ای از اکسید اورانیوم ۱۱ گرم است و حاوی ۱۰ گرم اورانیوم می‌باشد. با توجه به اطلاعات مساله کدام گزینه درست است؟

- (الف) اکسید اورانیوم UO_2 است و وزن اتمی اورانیوم ۷۰ است.
- (ب) اکسید اورانیوم U_2O_8 است و وزن اتمی اورانیوم ۷۰ است.
- (ج) اکسید اورانیوم UO_2 است و وزن اتمی اورانیوم ۲۴۰ است.
- (د) اکسید اورانیوم U_2O_7 است و وزن اتمی اورانیوم ۲۴۰ است.

۲ جرم اتم ^{12}C ، ^{24}g ، $^{10}\times 10^{-24}\text{g}$ و برای ^{4}He ، $^{6}\times 10^{-24}\text{g}$ است. اگر مقیاس بین المللی وزن اتمی، جرم ^{4}He را دقیقاً $4\times 10^{-24}\text{g}$ تعیین کند، وزن اتمی Li که در مقیاس فعلی $6\times 10^{-24}\text{g}$ می‌باشد، چقدر است؟

- (د) $6\times 10^{-24}\text{g}$
- (ج) $6\times 10^{-24}\text{g}$
- (ب) $6\times 10^{-24}\text{g}$
- (الف) $6\times 10^{-24}\text{g}$

۳ جدا سازی ایزوتوپ‌های اورانیوم به یک روش فیزیکی نیاز دارد نه شیمیابی، زیرا:

- (الف) مخلوط کردن مواد دیگر با اورانیوم بسیار خطرناک است.
- (ب) ایزوتوپ‌ها از نظر خواص شیمیابی مشابه هستند.
- (د) اورانیوم طبیعی تنها حاوی 7% U^{235} است.
- (ج) ایزوتوپ‌ها در تعداد نوترون‌ها متفاوتند.

۴ عنصری که هسته‌ی آن حاوی ۲۷ نوترون و ۲۲ پروتون است، نمادش چیست؟

- (د) ^{49}Ti
- (ج) ^{47}In
- (ب) ^{49}Co
- (الف) ^{49}Ti

۵ ترکیبی در تجزیه‌ی کمی حاوی 11% مول C ، 55% مول N و 165% مول O است. وزن مولکولی ترکیب حدود ۲۷۰ است. چه تعداد اتم کربن به ترتیب در فرمول تجربی و فرمول مولکولی آن وجود دارد؟

- (د) ۳ و ۲
- (ج) ۲ و ۶
- (ب) ۲ و ۶
- (الف) ۱ و ۳

۶ پدیده‌ای که می‌گوید نور به صورت بسته‌ای به نام «کوانتا» منتشر می‌شود، چه نام دارد؟

- (الف) قانون هس
- (ب) پاش نور
- (ج) تابش جسم سیاه
- (د) پاش الکترون

۷ مشاهده‌ی پاش الکترون نشان دهنده‌ی این است که الکترون‌ها:

- (الف) خواص ذره‌ای دارند.
- (ب) خواص موجی دارند.
- (د) توسط یون‌ها جذب می‌شوند.
- (ج) توسط اتم‌ها انتشار می‌یابند.

۸ الکترون می‌تواند از یک اوربیتال اتم هیدروژن به اوربیتال دیگری منتقل شود. در کدامیک از انتقال‌های زیر، فوتون با بیشترین انرژی منتشر می‌شود؟

- (د) $2s \rightarrow 3s$
- (ج) $3s \rightarrow 2s$
- (ب) $1s \rightarrow 2p$
- (الف) $2p \rightarrow 1s$

۹ انرژی فوتون با طول موج $m = 10^{-5} \times 10^{-23} \times 1/\lambda$ بر حسب ژول چقدر است؟

$$(6,63 \times 10^{-5}) / (1,23 \times 10^{-23}) / (3,00 \times 10^8)$$

$$(6,63 \times 10^{-5}) / (1,23 \times 10^{-23})$$

$$(3,00 \times 10^8) / (1,23 \times 10^{-5})$$

$$(1,23 \times 10^{-5}) / (6,63 \times 10^{-5})$$

۱۰ کدامیک بیشترین انرژی یونش را دارد؟

- (د) Cl^-
- (ج) Ar
- (ب) Ne
- (الف) He

۱۱ شعاع کدام گونه کمتر است؟

(د) Ca^{++} (ج) Ca (ب) K^+ (الف) K

۱۲ کدام یک از پیوندهای زیر کمترین قطبیت را دارد؟

(د) $\text{Ca} - \text{F}$ (ج) $\text{Cl} - \text{F}$ (ب) $\text{B} - \text{F}$ (الف) $\text{H} - \text{F}$ (د) P و Br و Cl (ج) Hg و At و Si (ب) Hg و At و Cl (الف) P و At و Si

۱۳ کدام انتهای پیوندهای $\text{Cl} - \text{Si}$ و $\text{Br} - \text{At}$ و $\text{P} - \text{Hg}$ بار مشبت دارد؟

(د) GeF_4 (ج) $\text{Pb}(\text{CH}_2)_4$ (ب) GaF_4^+ (الف) GeCl_4^-

۱۴ با توجه به نظریه VSEPR، کدام یک از مولکول‌های یا یون‌های زیر قطبی می‌باشد؟

(د) I (ج) P (ب) N (الف) B

۱۵ مولکول خنثی XCl_3 دارای ممان دو قطبی صفر است. عنصر X کدام است؟

(د) 180° (ج) 120° (ب) 109° (الف) 90°

۱۶ شکل هندسی یک مولکول را می‌توان با مشخص کردن مکان هندسی اتم‌ها به بهترین وجه نشان داد. برای ترکیباتی که پیوند‌هایشان دارای اوربیتال هیبریدی 3sp^3 اند، چه شکل‌های هندسی ممکن است؟

(ب) چهار وجهی، خمیده یا هرمی مثلث القاعده

(الف) مسطح مثلثی یا خمیده

(د) دو هرمی مثلثی یا چهار وجهی غیر منتظم

(ج) مربع مسطح، چهار وجهی یا مسطح مثلثی

۱۷ محلول آبی کدام یک از ترکیب‌های زیر، دارای بیشترین رسانایی الکتریکی است؟

(د) C_6H_6 (بنزن)(ج) NH_2 (ب) H_2SO_4 (الف) CH_3OCH_2

۱۸ کدام گونه کوتاه‌ترین پیوند $\text{O} - \text{O}$ را دارد؟

(د) HO^- (ج) O_2^- (ب) O_2 (الف) O_2

۱۹ شکل فضایی RnCl_3^+ کدام است؟

(د) هرم مربع القاعده

(ج) هرمی

(ب) T-شکل

(الف) مسطح مثلثی

۲۰ طول پیوند $\text{S} - \text{S}$ در $1\text{\AA}$ ، $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$ در $1.89\text{\AA}$ ، $\text{S}_2\text{O}_4^{2-}$ در $1.39\text{\AA}$ ، S_8 در $0.7\text{\AA}$ است. برای شکستن پیوند $\text{S} - \text{S}$ در کدام ترکیب بیشترین انرژی لازم است؟

(د) S_8 (ج) S_2 (ب) $\text{S}_2\text{O}_4^{2-}$ (الف) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$

۲۱ کدام گونه یک رادیکال آزاد است؟

(د) NO (ج) NO_2^+ (ب) NO_2^- (الف) N_2O

۲۲ حلایت تقریبی کدام گونه در آب و در محلول 1M HCl یکسان است؟

(د) Al_2O_3 (ج) PbCl_2 (ب) MgCO_3 (الف) NaClO_4

۲۳ کدام عنصر به طور طبیعی حالت اکسایش $2+$ دارد ولی می‌تواند تا $7+$ افزایش یابد؟

(د) قلع

(ج) فلور

(ب) منگنز

(الف) کلسیم

۲۵ جامد بلوری بی رنگ که در دمای کمتر از 15°C ذوب می شود و پس از انحلال در آب یک محلول نارسانا تولید می کند، احتمالاً ..... می باشد.

(د) گلوكن، $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ (ج) پروپان، C_3H_8 (ب) شن، SiO_2 (الف) نمک، NaCl (د) $\text{Br}_2(g), \text{Mg}(l)$ (ج) $\text{O}_2(g), \text{Mg}(l)$ (ب) $\text{Br}_2(g), \text{H}_2(g)$ (الف) $\text{O}_2(g), \text{H}_2(g)$

(د) نمک

(ج) اسید ایندرید

(ب) اکسیده قوی

(الف) گاز غیرقطی

(د) واسطه‌ی بی اثر

(ج) نمک

(ب) باز

(الف) اسید

(ب) کاغذ لیتموس را هم قرمز و هم آبی می کند.

(د) هم با اسید و هم با باز واکنش می دهد.

(الف) نه خاصیت اسیدی و نه خاصیت بازی دارد.

(ج) در اسید حل می شود ولی در باز نامحلول است.

۲۹ آمفونر ماده‌ای است که:

(د) HClO (ج) HClO_4 (ب) HClO_2 (الف) HClO_4 ۳۰ اضافه کردن کدام ماده به آب، باعث تغییر pH نمی شود؟(د) KCl (ج) KCN (ب) NH_4Cl (الف) NaHCO_3 ۳۱ اسید ضعیفی که به میزان ۵٪ در محلول 10 M آن تفکیک می شود، چقدر است؟(د) 5×10^{-2} (ج) $10^{-3} \times 5$ (ب) $2,5 \times 10^{-4}$ (الف) $2,5 \times 10^{-5}$ ۳۲ بنزوئیک اسید دارای $6,6 \times 10^{-5} \text{ M}$ محلول آبی $\text{K}_a = 3\%$ آن چقدر است؟

(د) ۴,۷

(ج) ۴,۲

(ب) ۲,۴

(الف) ۰,۵۲

۳۳ از محلول 40 mL $90\text{ \%}$ مولار NaOH و 100 mL آب و $30\text{ \%}$ از محلول 1000 M مولار HCl اضافه شده است. pH محلول حاصل چقدر است؟

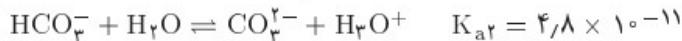
(د) ۹,۵۷

(ج) ۱۲,۱۸

(ب) ۱۲,۳۸

(الف) ۱۱,۵۵

۳۴ کربنیک اسید (دی اکسید کربن آبی) یک اسید دو پروتونی است که مطابق زیر تفکیک می شود.

غلظت یون کربنات در یک محلول اشباع $37\text{ \%}$ مولار H_2CO_3 چقدر است؟(د) $4,2 \times 10^{-7}\text{ M}$ (ج) $7,6 \times 10^{-8}\text{ M}$ (ب) $4,8 \times 10^{-11}\text{ M}$ (الف) $5,2 \times 10^{-10}\text{ M}$ ۳۵ درصد واقعی Na_2CO_3 در یک نمونه‌ی خاک سودا $24/40\text{ \%}$ است. یک نمونه‌ی 4134 g گرمی به وسیله‌ی تیتراسیون با HCl تجزیه شده و برای تیتراسیون کامل نیاز به $28/56\text{ mL}$ از محلول 110 M مولار HCl دارد. وزن اکی والان Na_2CO_3 برابر $53/10\text{ g}$ گرم می باشد.خطای نسبی بر حسب ppt (قسمت در هزار) چقدر می شود؟(د) $12,8\text{ ppt}$ (ج) $6,4\text{ ppt}$ (ب) $6,5\text{ ppt}$ (الف) 13 ppt

۳۷ توصیه می شود در خواندن حجم مایع در وسایل حجم سنجی، پایین انحنای سطح مایع در نظر گرفته شود. در کدام حالت در نظر گرفتن قسمت های مختلف انحنای سطح مایع تفاوتی ایجاد نمی کند؟

- (الف) تهیه می محلول با غلظت معلوم با استفاده از بالن حجم سنجی.
 (ب) انتقال دادن 50 mL از یک محلول با استفاده از پیپت حباب دار.
 (ج) انتقال دادن 23.7 mL از یک محلول با استفاده از بورت.
 (د) اندازه گیری 65 mL با استفاده از استواهه مدرج.

۳۸ در اثر افزودن آمونیاک به یک محلول، رسوبی قهوه ای رنگ تشکیل شده و محلول حاصل آبی رنگ می شود. کدام گزینه توصیه کننده ای این محلول می باشد؟

- (ب) محلول حاوی Fe^{3+} و Cu^{2+} است.
 (د) محلول حاوی Fe^{3+} و Fe^{2+} است.

۳۹ حلایلت کدام نمک کمتر است؟

۴۰ انحلال پذیری کدام نمک در آب با افزودن اسید سولفوریک کاهش می یابد؟

۴۱ pH محلول اشباع شده شیر منزی، $\text{Mg}(\text{OH})_2$ چقدر است؟

$$\text{K}_{\text{sp}} = 1.2 \times 10^{-11}$$

۱۰.۹	ج) ۱۰.۵	ب) ۹.۲	الف) ۳.۵
(د)	(ج)	(ب)	(الف)

۴۲ کاتیون های معدنی اغلب با افزودن H_2S که در آب به طور جزئی بیونیزه شده و غلظت کمی از (aq) S^{2-} تولید می کند به شکل سولفید های نامحلول جدا می شوند، حداقل غلظت یون Cu^{2+} در محلولی که نسبت به یون سولفید $10^{-4} \times 10^{-3.5}$ است چقدر می باشد؟

$$\text{K}_{\text{sp}}(\text{CuS}) = 8.5 \times 10^{-45}$$

۸.۲ $\times 10^{-14}$	ج) ۲.۸ $\times 10^{-29}$	ب) ۵.۳ $\times 10^{-20}$	الف) ۲.۶ $\times 10^{-50}$
(د)	(ج)	(ب)	(الف)

۴۳ مخلوطی از هیدروژن و نیتروژن بر اساس واکنش $3\text{H}_2 + \text{N}_2 \rightleftharpoons 2\text{NH}_3$ در دمای معینی در حالت تعادلند. تجزیه مخلوط تعادل نشان می دهد که حاوی $1/5$ مول NH_3 و $2/5$ مول N_2 و $3/5$ مول H_2 است. در ابتدای واکنش چند مول H_2 در مخلوط وجود داشته است؟

۵/۳	ج) ۴/۵	ب) ۴/۰	الف) ۳/۰
(د)	(ج)	(ب)	(الف)

۴۴ اگر دمای سیستم در حال تعادل H_2, N_2 و NH_3 افزایش یابد، ثابت تعادل تشکیل NH_3 کاهش می یابد. این مشاهده نشان دهنده ای این است که سنتز آمونیاک از عناصر سازنده ایش:

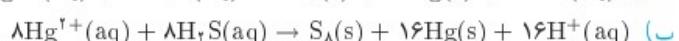
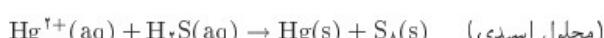
- (الف) گرماده است.
 (د) بدون تبادل انرژی صورت می گیرد.
 (ج) غیر عملی است.

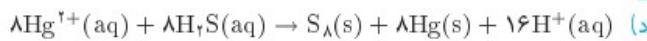
۴۵ پودر سفیدکننده طبق واکنش موازن نشده زیر با یون یدید واکنش می دهد:

$$\text{OCl}^- + \text{I}^- + \text{H}^+ \rightarrow \text{I}_2 + \text{Cl}^- + \text{H}_2\text{O}$$

 نمونه 6000 g گرمی از پودر سفیدکننده نیازمند 24 mL از محلول 10.84 M $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ برای سنجش ید آزاد شده است. درصد کار در نمونه چقدر است؟

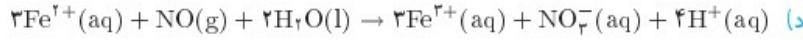
٪ ۴۵.۱۶	ج) ٪ ۱۱.۲۹	ب) ٪ ۵.۱۵	الف) ٪ ۲۲.۵۸
(د)	(ج)	(ب)	(الف)

۴۶ معادله موازن شده واکنش اکسیداسیون - احیای زیر کدام است؟

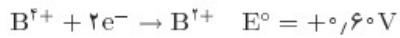

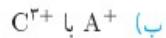
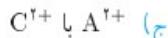
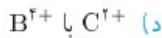
۴۷ معادله‌ی موازنه شده کاهاش آئیون نیترات به وسیله‌ی یون Fe^{2+} در محلول اسیدی کدام است؟

۴۸ با توجه به نیم‌واکنش‌های زیر:

تنها واکنش ممکن برای تیتراسیون کدام است؟

۴۹ در یک تیتراسیون پاتاسیومتری اکسیداسیون - احیا، چه موقع سلول E برای E° ماده‌ی مورد سنجش می‌شود؟

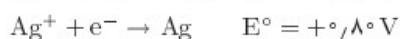
الف) دو نیم‌واکنش در حال تعادل باشند.

ب) دو برابر مقدار استوکیومتری از محلول سنجش‌گر اضافه شده باشد.

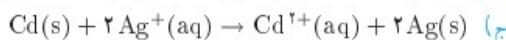
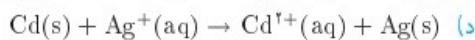
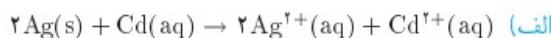
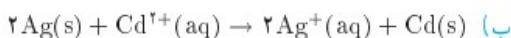
ج) واکنش در نقطه‌ی هم‌ارزی باشد.

د) واکنش در نیمه‌ی مسیر نقطه‌ی هم‌ارزی باشد.

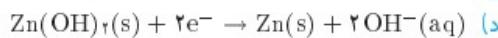
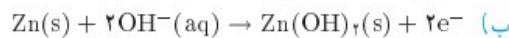
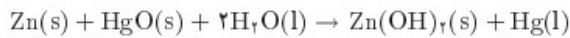
۵۰ با توجه به پتانسیل الکترود استاندارد نیم‌واکنش‌های استاندارد زیر

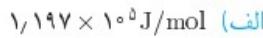
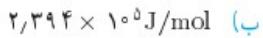
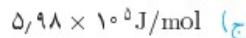
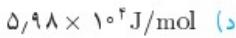
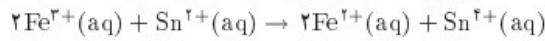
واکنش خودبه‌خودی موازنه شده حاوی نقره و کادمیم کدام است؟

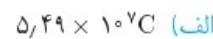
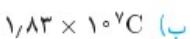
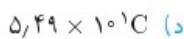
۵۱ باطری جیوه‌ای ساعت‌های الکتریکی، ولتاژ معادل $1,35V$ تولید می‌کند. اگر واکنش کلی انجام شده به صورت زیر باشد، واکنش انجام شده در آنده کدام است؟

۵۲ واکنش سلول زیر ولتاژ $0,62V$ تولید می‌کند. حداقل ارزی الکتریکی تولیدی به ازای یک مول Fe^{3+} چقدر است؟

۵۳ برای تهیه‌ی فلز آلومینیوم می‌توان از الکترولیز اکسید آلومینیوم در 1000°C استفاده کرد. واکنش کاتدی $Al^{3+} + 3e^- \rightarrow Al$ است. برای تولید $5,5\text{ kg}$ فلز آلومینیوم با این روش به چه مقدار الکتریسیته نیاز است؟

سوالات تشریحی

۱ عنصر X، با فلور از ترکیب فرار به فرمول های XF_3 و XF_5 تشکیل می دهد. یکی از ترکیب ها حاوی ۵۶٪ وزنی X است و در 60°C و فشار 132 atm چگالی بخارش $\frac{g}{L} = 637$ می باشد.

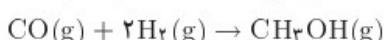
الف. وزن مولکولی این ترکیب را مشخص کنید.

ب. وزن اتمی X را تعیین و نام و نماد این عنصر را مشخص کنید.

ج. فرمول این ترکیب را بدست آورید.

د. شکل هر مولکول را رسم و توصیف کنید.

۲ داده های ترمودینامیکی برای مواد شرکت کننده در واکنش زیر در 25°C به قرار زیر است:

	$\Delta H_f^\circ (\text{kJ mol}^{-1})$	$S^\circ (\text{J K}^{-1} \text{mol}^{-1})$
CO(g)	-110,5	197,6
H ₂ (g)	0	130,6
CH ₃ OH(g)	-201,2	237,7

الف. ΔH° و ΔS° واکنش را حساب کنید.

ب. با فرض مستقل بودن ΔS و ΔG واکنش از دما، ΔG° واکنش را در 40°C حساب کنید.

ج. K_p واکنش را در 40°C بدست آورید.

د. اثر هریک از تغییرات زیر را بر این سیستم تعادلی در 40°C بیان کنید.

I. H_2 اضافه شود.

II. فشار با افزایش آرگون زیاد می شود.

III. دما افزایش یابد.

۳ pH محلول حاصل از افروزن g ۱/۳۶۰ سدیم فرمات، (F.W. = ۶۸/۰) NaHCO_2 ، به mL ۵۰/۰ از M ۱۰/۰ HCl است.

(از تغییرات حجم صرف نظر می کنیم.)

الف. معادله واکنش یون فرمات با H^+ را بنویسید.

ب. غلظت هر کدام از گونه های یون هیدرونیوم، یون فرمات و اسید فرمیک را حساب کنید.

ج. ثابت یونیزاسیون این اسید را حساب کنید.

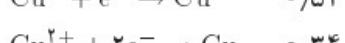
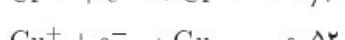
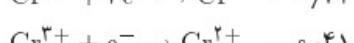
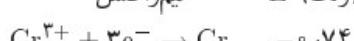
د. pH محلول را پس از افروزن mL ۱۰/۰ از M ۵۰/۰ NaOH حساب کنید.

۴

I. تیغه ای مسی در یک بشر مس (II) نیترات و تیغه ای از فلز کروم در یک بشر کروم (III) نیترات M ۱/۰ قرار داده شده است. دو بشر به وسیله ای پل نمکی متصل شده اند و یک ولت متر به دو فلز متصل شده است.

الف. با استفاده از نیم واکشن های مناسب، پتانسیل سلول را حساب کنید.

نیم واکنش (ولت) E°

ب. پتانسیل سلول را حساب کنید، اگر مس (II) نیترات M ۱۰/۰ و کروم (III) نیترات استفاده شده باشند.

۱۰۰ mL از محلول‌های M مس (II) نیترات، نقره نیترات و طلا (III) نیترات را در سه سلول الکترولیز می‌ریزیم. سلول‌ها به طور سری به هم متصل شده‌اند و جریان ۱۰۰ آمپر به مدت ۶۰ دقیقه از آن‌ها می‌گذرد. در کدام سلول بیشترین مقدار فلز آزاد شده است؟ جرم فلز چقدر است؟

۵ معادلات واکنش‌های زیر را بنویسید. فرمول ساختاری گونه‌های آلی را رسم کنید. همهٔ واکنش‌ها به جز آن‌هایی که ذکر شده است در محلول آبی انجام می‌شوند.

الف. فلز آلومینیوم به محلول سدیم هیدروکسید اضافه می‌شود.

ب. کلسیم کاربید جامد به آب اضافه می‌شود.

ج. ۲-بوتanol با سولفوریک اسید غلیظ حرارت داده می‌شود.

د. دی‌اکسید کربن داخل سوسپانسیون کلسیم کربنات دمیده می‌شود.

ه. محلول هیدروژن پراکسید به محلول کروم (III) نیترات اضافه می‌شود.

و. گازهای آمونیاک و بور تری فلوئورید مخلوط می‌شوند.

ز. پتاسیم تیوسیانات به محلول آهن (III) سولفات اضافه می‌شود.

ح. محلول‌های باریم هیدروکسید و منزیم سولفات مخلوط می‌شوند.

ط. اسید هیدروکلریک غلیظ اضافی به مس (II) هیدروکسید اضافه می‌شود.

۶ برای هریک از جفت‌های زیر، گونه‌ای را که خاصیت ذکر شده‌ی بیشتری دارد، مشخص کنید. علت انتخاب را توضیح دهید.

الف. ارزی یونش: N یا O.

ب. شعاع اتمی: Ca یا K.

ج. ارزی پیوند: Cl₂ یا F₂.

د. تعداد الکترون‌های جفت نشده: Fe(H₂O)₆²⁺ یا Fe(H₂O)₅³⁺.

ه. فرکанс انتقال الکترون: n = ۱ → n = ۲ در H یا n = ۳ در Li.

۷ برای تعیین وزن مولکولی یک اسید تک پروتونی می‌توان مقدار توزین شده‌ای از آن را در آب مقطر حل و سپس محلول حاصل را با محلول استاندارد سدیم هیدروکسید در حضور شناساگر فل‌فتالین تا نقطهٔ پایانی تیتر کرد.

پیش‌بینی کنید موارد زیر چه تأثیری بر وزن مولکولی اندازه‌گیری شده دارد.

الف. نمونهٔ اصلی قبل از وزن کم کردن کاملاً خشک نشده است.

ب. نمونه در ۱۵۰ mL آب مقطر به جای ۱۰۰ mL حل شده است.

ج. نوک بورت قبل از خواندن اولیه کاملاً با محلول پر نشده است.

د. سطح بالایی (به جای پایینی) انحنای سطح مایع در آغاز و پایان تیتراسیون خوانده شده است.

ه. غلظت حقیقی سدیم هیدروکسید کمتر از مقدار نوشته شده بر روی بروچسب است.

۸ با توجه به نمودارهای فلز زیر، به هریک از سوالات زیر پاسخ دهید و علت را توضیح دهید.

الف. نقطهٔ ذوب تقریبی نرمال ترکیب در نمودار A چیست؟

ب. نقطهٔ جوش تقریبی نرمال ترکیب در نمودار A چیست؟

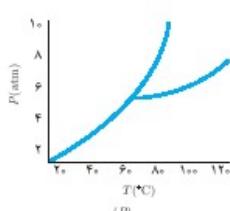
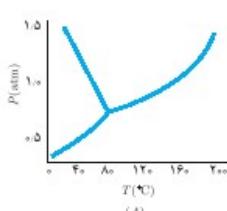
ج. دمای تقریبی نقطهٔ سهگانه در نمودار B چیست؟

د. کدام ترکیب گرمای مولی تبخیر بزرگتری دارد؟

ه. کدام ترکیب در صورت وجود در فشار جو تصعید می‌شود؟

و. حالت چگال‌تر ترکیب نمودار B، جامد است یا مایع؟

ز. کدام ترکیب ثابت واندروالس، a، بزرگتری دارد؟

پاسخ نامه سوالات تستی

۱ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

با توجه به گزینه‌ها می‌توانیم به طور قطع بگوییم جرم اورانیوم 70 است زیرا جرم اکسیژن کمتر از حالت واقعی فرض شده است، پس جرم اورانیوم نمی‌تواند به اندازه‌ی جرم واقعی آن یعنی 240 باشد.

$$\left. \begin{array}{l} 1\text{gU}/70\text{g.mol}^{-1} = 0,143\text{mol U} \\ 1\text{gO}/8\text{g.mol}^{-1} = 0,143\text{mol O} \end{array} \right\} \text{UO}$$

۲ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

هر 1amu برابر $\frac{1}{12}$ جرم اتم کربن 12 می‌باشد.

$$6,941\text{amu} = \frac{\frac{1}{12} \times 19,92679 \times 10^{-24}\text{g}}{1\text{amu}} = 1,152599 \times 10^{-23}\text{g}$$

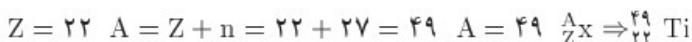
در مقایس جدید هر 1amu برابر $\frac{1}{4}$ جرم اتم ${}^4\text{He}$ می‌باشد.

$$1,152599 \times 10^{-23}\text{g} \times \frac{1\text{amu}}{\frac{1}{4} \times 6,64658 \times 10^{-24}\text{g}} = 6,936$$

۳ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

ایزوتوپ‌های یک اتم، دارای خواص شیمیایی مشابه‌اند.

۴ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

۵ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

تعداد اتم‌های کربن در فرمول تجربی برابر 2 می‌باشد.

$$12 \times 2 + 14 + 3 \times 16 = 86 \quad \text{جرم فرمول تجربی:}$$

$$270/86 = 3,14 \approx 3 \quad \text{C}_6\text{N}_3\text{O}_9$$

تعداد اتم‌های کربن در فرمول مولکولی برابر 6 می‌باشد.

۶ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

تابش جسم سیاه از فرآیندهایی است که توسط ذره‌ای بودن خاصیت نور توجیه می‌شود.

۷ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

پراش الکترون از فرآیندهایی است که توسط موجی بودن الکترون توجیه می‌شود.

۸ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

هرچه تراز ثانوی پالین تر باشد انرژی بیشتری آزاد می‌شود، بدون توجه به این که از کدام تراز اولیه شروع کرده باشیم. وقتی که تراز ثانوی مساوی بودند به ترازهای اولیه توجه می‌کنیم و هر کدام که مقدار بیشتری داشته باشند انرژی بیشتری آزاد می‌کنند.

$$\nu = 3,3 \times 10^{15} \left(\frac{1}{n_2^2} - \frac{1}{n_1^2} \right)$$

$$E = h \cdot \nu$$

۹ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

$$\nu = C/\lambda \quad \nu = 3 \times 10^8 / 1,23 \times 10^{-5} = 2,44 \times 10^{13}$$

$$E = h \cdot \nu \quad E = 6,3636 \times 10^{-34} \times 2,44 \times 10^{13} = 1,619 \times 10^{-20} \text{ J}$$

۱۰ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

از بین اتم‌های ذکر شده، He دارای کمترین تراز انرژی ($n = 1$) است که لایه‌ی آن نیز پر است.

۱۱ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

Ca^{2+} و K^+ هر دو هم الکترون هستند اما چون Ca^{2+} بار موثر هسته‌ی بیشتری دارد، الکترون‌ها بیشتر تحت تاثیر هسته می‌باشند و Ca^{2+} کوچک‌تر است.

۱۲ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

F و Cl الکترون‌گاتبیو نزدیک به همی دارند و پیوند بین آن‌ها از قطبیت کم‌تری برخوردار است.

۱۳ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

Si و At و Hg دارای الکترون‌گاتبیو کم‌تری از اتم‌های متصل به خود هستند و بار جزئی مشت را تحمل می‌کنند.

۱۴ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

GeCl_3^- خمیده، GaF_4^+ خطی، $\text{Pb}(\text{CH}_3)_4$ چهار وجهی و GeF_4 نیز چهار وجهی است. GeCl_3^- دارای ممان دوقطبی می‌باشد، پس قطبی است.

۱۵ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

XCl_3 دارای ساختار مسطح مثلثی است پس X می‌تواند B باشد.

۱۶ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

به علم وجود یک الکترون غیر پیوندی بر روی S، این زاویه 120° می‌باشد.

۱۷ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

به ازای 1° و 2° جفت الکترون غیر پیوندی شکل‌های چهاروجهی، هرمی با قاعده‌ی مثلث و خمیده حاصل می‌شود. (در مورد هیبرید $(\text{sp})^3$

۱۸ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

H_2SO_4 به میزان بیشتری در آب یونیزه می‌شود و رسانای بهتری است.

۱۹ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

O_2 دارای مرتبه پیوند ۲، O_3 ۱/۵، O_4^{2-} ۱ و HO_2^- نیز ۱ می‌باشد.

۲۰ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

RnCl_3^+ با دو جفت الکترون غیر پیوندی دارای شکل هندسی T است.

۲۱ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

هرچه طول پیوند کم‌تر باشد، انرژی پیوند بیشتر می‌شود.

۲۲ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

$\text{NO} \equiv \text{O}$: N می‌باشد که یک رادیکال آزاد است.

۲۳ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

MgCO_3 در محلول اسیدی بیشتر حل می‌شود زیرا CO_3^{2-} به عنوان یک باز با اسید واکنش می‌دهد. Al_2O_3 نیز یک اکسید فلزی می‌باشد، پس باز بوده و با اسید وارد واکنش می‌شود. PbCl_4^- در هر دو نامحلول است و تنها NaClO_4 که از کاتیون و آنیون باز و اسید قوی تشکیل شده است در هر دو حلایلیت یکسان دارد.

۲۴ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

منگز دارای آرایش $d^5s^2 3d^5$ است که از دست دادن دو الکترون به آرایش d^5 می‌رسد و با از دست دادن هفت الکترون به آرایش گاز نجیب دوره قبل خود می‌رسد و عدد اکسایش VII را اختیار می‌کند.

۲۵ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

SiO_2 و $NaCl$ در زیر دمای C^{150} ذوب نمی‌شوند. پروپان نیز در آب حل نمی‌شود، پس گلوكز ماده‌ی مجھول موردنتظر با خواص داده شده می‌باشد.

۲۶ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

در $MgBr_2$ مذاب فقط بون‌های Mg^{2+} و Br^- وجود دارد که پس از الکترولیز Mg و Br_2 تولید می‌شود.

۲۷ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

SO_2 یک گاز قطبی، کاهنده ضعیف و اسید اتیدرید می‌باشد.

۲۸ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

آب یک پروتون از HSO_4^- دریافت کرده است، پس یک باز می‌باشد.

۲۹ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

یک ماده آمفوتر هم به عنوان باز و هم به عنوان اسید در واکنش‌ها شرکت می‌کند و بسته به نوع آن کاغذ لیتموس را قرمز یا آبی می‌کند و در اسیدها و بازها حل می‌شود.

۳۰ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

هرچه تعداد اکسیژن‌های متصل به اتم مرکزی بیش‌تر باشد، اسید قوی‌تری خواهیم داشت. (در اکثر اکسی اسیدها)

۳۱ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

نمک‌هایی که حاصل از کاتیون و آئیون‌های بازها و اسیدهای قوی هستند pH آب را تغییر نمی‌دهند.

۳۲ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

$$\alpha = \frac{[H^+]}{c_{HA}} = 5 \times 10^{-2} \rightarrow [H^+] = 5 \times 10^{-2} \times 0.1 = 5 \times 10^{-3} M$$

$$K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} = \frac{(5 \times 10^{-3})}{(0.1 - 5 \times 10^{-3})} = 2,63 \times 10^{-4}$$

۳۳ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

$$K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} \rightarrow 6,6 \times 10^{-5} = \frac{x^2}{0.3 - x} \quad \left. \begin{array}{l} 0.3 \gg x \\ 0.3 \times 6,6 \times 10^{-5} = x^2 \end{array} \right\}$$

$$x = 4,45 \times 10^{-3}$$

$$pH = -\log x = 2,352 \approx 2,4$$

۳۴ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

$$[OH^-] = (40 \text{ mL} \times 0.1 \text{ M} - 30 \text{ mL} \times 0.1 \text{ M}) / (40 \text{ mL} + 10 \text{ mL} + 30 \text{ mL})$$

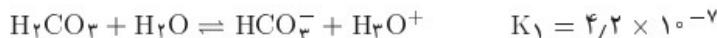
$$= 3,53 \times 10^{-3}$$

$$[OH^-][H^+] = 1 \times 10^{-14} \rightarrow [H^+] = 2,83 \times 10^{-12} \text{ M}$$

$$pH = -\log[H^+] = 11,55$$

۳۵ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

چون واکنش دوم دارای ثابت تعادل بسیار کوچکی است، پس می‌توانیم فرض کنیم غلظت H^+ را تعادل اول تنظیم می‌کند، پس $[\text{HCO}_3^-] = [\text{H}^+]$ و از آنجاکه در K_2 هر دو گونه‌ی H^+ و HCO_3^- وجود دارد می‌توانیم بنویسیم:

$$K_2 = \frac{[\text{CO}_3^{2-}][\text{H}^+]}{[\text{HCO}_3^-]} \Rightarrow K_2 = [\text{CO}_3^{2-}] = 4,8 \times 10^{-11} \text{M}$$

۳۶ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{Na}_2\text{CO}_3 &= \text{مقدار در نمونه} \\ 166.4 \text{g} &= 0.4024 \times 0.4134 \text{g} \\ 166.4 \text{g}/53.0 \text{g.eq}^{-1} &= 3.139 \times 10^{-3} \text{ eq} \\ \left| \frac{3.139 \times 10^{-3} \text{ eq} - (0.1106 \text{N} \times 0.02856 \text{L})}{3.139 \times 10^{-3}} \right| \times 1000 \\ &= 6.287 \text{ ppt} \simeq 6.5 \text{ ppt} \end{aligned}$$

۳۷ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

در مواردی که از وسایلی شبیه بورت استفاده می‌کنیم، می‌توانیم قرارداد کنیم که بالای سطح را بخوانیم یا پایین آن را، زیرا در این موارد ΔV مورد نظر است، ولی خواندن حجم مطلق نظری پیت حجمی یا بالن حجمی متفاوت است.

۳۸ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

NH_3 باعث بازی شدن محلول می‌شود و چون حلایت Fe(OH)_3 بسیار کم است، باعث رسوب دادن آهن (III) می‌شود که دارای رنگ قهوه‌ای است و خود NH_3 با Cu^{2+} کمپلکس می‌دهد که آبی رنگ دیده می‌شود.

۳۹ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

AgF یک نمک محلول است و همین طور که هالیدها بزرگتر می‌شوند پیوند نفره هالید بیشتر از حالت یونی خارج شده و در کل ماده کمتر خواص یونی دارد و کمتر در آب حل می‌شود و چون یون Cl^- و Br^- اندازه‌ی بزرگتری دارد، پس حلایت AgI کمتر است.

۴۰ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

نمک‌هایی که حاوی آنیون‌های اسیدهای ضعیف می‌باشند، در اسید قوی بیشتر حل می‌شوند مثل نمک‌های CO_3^{2-} و SO_4^{2-} .

رسوب‌های هیدروکسیدی نیز در محلول‌های اسیدی واکنش می‌دهند و حل می‌شوند مثل Cu(OH)_2 .

۴۱ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} K_{\text{sp}} &= [\text{Mg}^{2+}][\text{OH}^-]^2 = s \times (2s)^2 = 4s^3 = 1.2 \times 10^{-11} \\ s &= 1.44 \times 10^{-4} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} [\text{OH}^-] &= 2s = 2.88 \times 10^{-4} \rightarrow \text{pH} = 14 + \log 2.88 \times 10^{-4} \\ &= 10.46 \simeq 10.5 \end{aligned}$$

۴۲ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

$$K_{\text{sp}} = [\text{Cu}^{2+}][\text{S}^{2-}] \rightarrow [\text{Cu}^{2+}] = 8.5 \times 10^{-45} / 3.0 \times 10^{-6} = 2.83 \times 10^{-39}$$

۴۳ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

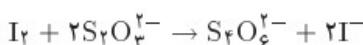
$$1.5 \text{ mol NH}_3 \times \frac{3 \text{ mol H}_2}{2 \text{ mol NH}_3} + 3 \text{ mol H}_2 = 5.25 \text{ mol} \simeq 5.3 \text{ mol}$$

۴۴ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

واکنش‌های گرماده در اثر افزایش دما به سمتی می‌روند که گرما تولید نشود. (جهت عکس)

۴۵ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

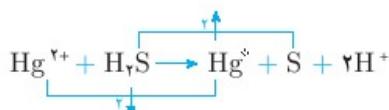
$$0,1084\text{N} \times 0,03524\text{L} = 3,820 \times 10^{-3}\text{eq} \sim 3,820 \times 10^{-3}\text{mol OCl}^-$$

$$3,820 \times 10^{-3}\text{mol Cl}^- \times 35,45\text{g Cl}^-/\text{mol Cl}^- = 0,1354\text{g Cl}^-$$

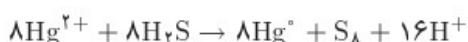
$$0,1354\text{g Cl}^- / 0,6000\text{g} \times 100\% = 22,58\%$$

۴۶ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

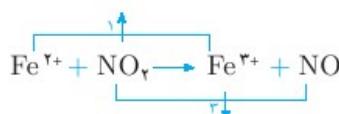
می‌توان ابتدا به جای S_8 از S_8 استفاده کنیم.

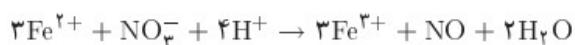
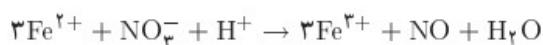
حال با تغییر S_8 به S_8 برای همه گونه‌های بجز S_8 ضریب ۸ را در آنها ضرب می‌کنیم.

۴۷ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

: H_2O و H^+

۴۸ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

اگر مجموع پتانسیل واکنش، عددی منفی شود، تیتراسیون ممکن نیست. در گزینه‌ی «ج» :

$$E^\circ = 0,6 - 0,9 = -0,3\text{ V}$$

مالحظه می‌شود عددی مثبت است و تیتراسیون عملی می‌باشد.

۴۹ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

در نقطه‌ی قبل از نقطه‌ی همارزی، پتانسیل سل را چنین حساب می‌کنیم.

$$E_{\text{cell}}^\circ = E^\circ - \log \frac{|\text{Red}_1|}{|\text{Ox}_1|}$$

وقتی که غلظت Ox_1 و Red_1 برابر باشد، E_{cell}° با E° برابر می‌شود که این حالت زمانی رخ می‌دهد که نصف واکنش دهنده مصرف شده باشد و در نیمه راه نقطه‌ی همارزی باشیم.

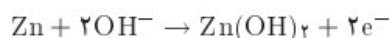
۵۰ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

واکنشی که انجام می‌شود دارای پتانسیل مثبت است و یک گونه کاهش می‌باید و گونه دیگر اکسید می‌شود. چنین حالتی فقط زمانی رخ می‌دهد که Ag^+ و Cd با هم واکنش دهند.

۵۱ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

در آن، اکسایش رخ می‌دهد پس واکنش دهنده‌ای که اکسید شده است Zn است واکنش به صورت زیر می‌باشد:

۵۲ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

به ازای ۱ مول Fe^{3+} ، یک فارادی بار انتقال می‌یابد. داریم:

$$W = q \cdot v$$

$$9,65 \times 10^4 \text{ C} \times 9,62 \text{ V} = 5,98 \times 10^4 \text{ J}$$

۵۳ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

$$5,12 \times 10^3 \text{ g Al} \times (1 \text{ mol Al} / 27 \text{ g Al}) \times (3 \text{ F} / 1 \text{ mol Al}) = 568,89 \text{ F}$$

$$568,89 \text{ F} \times 96,5 \times 10^3 = 5,49 \times 10^4$$

۵۴ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

همان طور که نشان داده شده است در دمای 65°C تمام آب به صورت بخار است، زیرا فشار آن (8° mmHg) کمتر از فشار بخار آن در دمای 65°C (187 mmHg) می‌باشد اما در دمای 45°C فشار بخار آب کمتر از 8° mmHg می‌شود، پس مقداری از آن به صورت مایع در می‌آید.

۵۵ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

محلولی که شامل ذرات بیشتر می‌باشد، فشار بخار کمتری دارد.

$$5\text{g}(\text{NH}_4)_2\text{CO} / 100 \text{ gH}_2\text{O} = 0,1 \text{ mol}(\text{NH}_4)_2\text{CO} / 0,1 \text{ kgH}_2\text{O}$$

$$= 1\text{m}(\text{NH}_4)_2\text{CO}$$

$$5\text{gNaCl} / 100 \text{ gH}_2\text{O} = 0,0855 \text{ molNaCl} / 0,1 \text{ kgH}_2\text{O} = 0,855 \text{ m NaCl}$$

$$\sim 1,71 \text{ m}$$

$$0,02 \text{ molC}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 / 0,18 \text{ molH}_2\text{O} = 0,02 \text{ mol} / 0,1764 \text{ kgH}_2\text{O}$$

$$= 1,13 \text{ m C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$$

۵۶ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

$$\Delta T = 4,2 - 5,5 = -1,3^\circ\text{C}$$

$$\Delta T = k_f \times C_m$$

$$-1,3^\circ\text{C} = -5,12^\circ\text{C/m} \times \left(7\text{g} \times \frac{1\text{mol}}{\text{Mg}} / 0,25\text{kg} \right)$$

$$M = 110,3 \text{ g/mol}$$

۵۷ گزینه‌ی «ب» پاسخ صحیح است.

$$\Delta T = 0 - 4315 = -4315^\circ\text{C}$$

$$-43,15^\circ\text{C} = -1,86^\circ\text{C/m} \times 0,1 \text{ m} \times i$$

$$i = 2,32 \quad \frac{2,32}{3} \times 100\% = 77,33\%$$

۵۸ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

محلول‌های غلیظ دارای فشار بخار کم‌تری هستند. چون محلول $1M$ ٪ از محلول $1M$ ٪ غلیظ‌تر است، بنابر قانون انتشار، آب از محیط رقیق به سمت محیط غلیظ حرکت می‌کند و چون مقدار حجم محلولی که ابتدا $1M$ ٪ بوده بیش‌تر می‌شود، سطح آب در B بیش‌تر خواهد بود.

۵۹ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

$$^{\circ}/, ۱۳۷۵g Mg \times (1\text{ mol}/۲۴,۳g) = ۵,۶۶ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol Mg}$$

$$(1 \times ۱۰^{-۳} \text{ gH}_۲\text{O} \times ۴,۱۸۴\text{ J/g}^{\circ}\text{C} + ۱۷۶۹\text{ J/}^{\circ}\text{C}) \times ^{\circ}, ۵۹^{\circ}\text{C} = ۳۵۱۲,۳\text{ J}$$

$$۳۵۱۲,۳\text{ J}/۵,۶۶ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol Mg} = ۶۲۰,۵۴ \times ۱۰^{-۳} \text{ J} \simeq ۶۲۰,۵۴\text{ kJ}$$

چون واکنش گرمایزا بود علامت منفی برای سوختن را در نظر می‌گیریم: -621 kJ

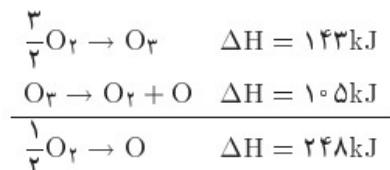
۶۰ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

$$۲۵^{\circ}\text{C} \times ۲۰\text{ g H}_۲\text{O} \times ۴,۱۸۴\text{ J.g}^{-۱}\text{C}^{-۱} = ۶۰ ۱۰ \text{ J.mol}^{-۱} \times ۱\text{ mol}/۱۸\text{ g} \times m$$

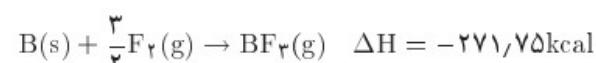
$$m = ۶۲,۶\text{ g}$$

۶۱ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

انرژی یونش $O_۳$ به عنوان اطلاعات اضافه داده شده است.

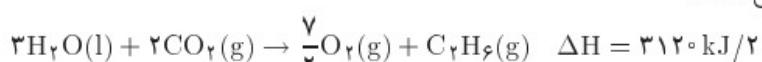
۶۲ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

مقدار انرژی آزاد شده حاصل از یک پیوند $B - F$:

$$-۴۶۲,۸۳\text{ kcal}/\frac{۳}{۴} = -۱۵۴,۳\text{ kcal} \quad \text{انرژی پیوند}$$

۶۳ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

۶۴ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

واکنش «ج» یک واکنش الکترولیز است. در الکترولیز به کمک نیروی حرکت، واکنش قابل پیشرفت است، زیرا E° پل منفی می‌باشد و این خود به معنی $\Delta G^\circ < 0$ مثبت است.

$$\Delta G^\circ = -nE^\circ F$$

۶۵ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

$$\Delta H^\circ = \Delta H_f^\circ(\text{CO}) - \Delta H_f^\circ(\text{FeO}) = 155,8 \text{ kJ}$$

$$\Delta S^\circ = (S^\circ(\text{CO}) + S^\circ(\text{Fe})) - (S^\circ(\text{C}) + S^\circ(\text{FeO})) = 161,65 \text{ J}$$

$$\Delta G^\circ = \Delta H^\circ - T\Delta S^\circ = 155,8 - 161,65T$$

چون $\Delta G^\circ < 0$ مثبت است پس واکنش در دمای 25°C خودبُخودی نیست و چون $\Delta S^\circ < 0$ مثبت است پس می‌توان به دمایی دست یافته که $\Delta G = 0$ برابر صفر است.

$$155,8 - 161,65T = 0 \Rightarrow T = 964 \text{ K}$$

۶۶ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

$$\frac{1}{[\text{NO}]} - \frac{1}{[\text{NO}]_0} = kt$$

$$\frac{1}{2 \times 10^{-3}} - \frac{1}{2,8 \times 10^{-2}} = 2k \times 2000 \rightarrow k = 357 \text{ L.mol}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\frac{1}{4,1 \times 10^{-2}} - \frac{1}{0,082} = 2 \times 357t \rightarrow t = 1,71 \times 10^2 \text{ s}$$

۶۷ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

مرحله‌ی کند، مرحله‌ی تعیین کننده سرعت است، زیرا NOBr_2 به محض تولید شدن به NOBr تبدیل می‌شود؛ پس سرعت واکنش کلی از سرعت واکنش مرحله‌ی کند پیروی می‌کند که چنین می‌باشد:

$$R = k[\text{NO}][\text{Br}_2]$$

۶۸ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

همان‌طور که از نمودارها پیداست، نمودار $[\text{NO}]$ بر حسب زمان خطی شده است که نشان دهنده مرتبه دوم بودن واکنش می‌باشد.

۶۹ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

$$k = A \cdot e^{-E_a/RT}$$

$$\ln k = (-E_a/R) \left(\frac{1}{T} \right) + \ln A$$

پس اگر $\ln k$ را بر حسب $(\frac{1}{T})$ رسم کنیم خطی به دست می‌آید که شیب آن $-E_a/R$ است. اگر اطلاعات داده شده را به کمک یک ماشین حساب مرتب کنیم، بهترین خط دارای شیب -51917 می‌باشد.

$$-E_a/R = -51917 \rightarrow E_a = 432 \text{ kJ}$$

۷۰ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

آمینو اسیدها دارای فرمول ساختاری کلی $\text{H}_2\text{N}-\text{C}(=\text{O})-\text{COOH}$ هستند که X می‌تواند گروه‌های مختلفی باشد - یک آمینو اسید می‌تواند

از یک سر COOH خود با سر NH_2 آمینو اسید دیگر واکنش دهد و یک مولکول آب را آزاد کند. چنین پیوندی به نام پیوند پیتیدی شناخته می‌شود.

۶۴ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

واکنش «ج» یک واکنش الکترولیز است. در الکترولیز به کمک نیروی حرکت، واکنش قابل پیشرفت است، زیرا E° پل منفی می‌باشد و این خود به معنی $\Delta G^\circ < 0$ مثبت است.

$$\Delta G^\circ = -nE^\circ F$$

۶۵ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

$$\Delta H^\circ = \Delta H_f^\circ(\text{CO}) - \Delta H_f^\circ(\text{FeO}) = 155,8 \text{ kJ}$$

$$\Delta S^\circ = (S^\circ(\text{CO}) + S^\circ(\text{Fe})) - (S^\circ(\text{C}) + S^\circ(\text{FeO})) = 161,65 \text{ J}$$

$$\Delta G^\circ = \Delta H^\circ - T\Delta S^\circ = 155,8 - 161,65T$$

چون $\Delta G^\circ < 0$ مثبت است پس واکنش در دمای 25°C خودبُخودی نیست و چون $\Delta S^\circ < 0$ مثبت است پس می‌توان به دمایی دست یافته که $\Delta G = 0$ برابر صفر است.

$$155,8 - 161,65T = 0 \Rightarrow T = 964 \text{ K}$$

۶۶ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

$$\frac{1}{[\text{NO}]} - \frac{1}{[\text{NO}]_0} = kt$$

$$\frac{1}{2 \times 10^{-3}} - \frac{1}{2,8 \times 10^{-2}} = k \times 2000 \rightarrow k = 357 \text{ L.mol}^{-1}\text{s}^{-1}$$

$$\frac{1}{4,1 \times 10^{-2}} - \frac{1}{0,082} = 2 \times 357t \rightarrow t = 1,71 \times 10^2 \text{ s}$$

۶۷ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

مرحله‌ی کند، مرحله‌ی تعیین کننده سرعت است، زیرا NOBr_2 به محض تولید شدن به NOBr تبدیل می‌شود؛ پس سرعت واکنش کلی از سرعت واکنش مرحله‌ی کند پیروی می‌کند که چنین می‌باشد:

$$R = k[\text{NO}][\text{Br}_2]$$

۶۸ گزینه‌ی «الف» پاسخ صحیح است.

همان‌طور که از نمودارها پیداست، نمودار $[\text{NO}]$ بر حسب زمان خطی شده است که نشان دهنده مرتبه دوم بودن واکنش می‌باشد.

۶۹ گزینه‌ی «د» پاسخ صحیح است.

$$k = A \cdot e^{-E_a/RT}$$

$$\ln k = (-E_a/R) \left(\frac{1}{T} \right) + \ln A$$

پس اگر $\ln k$ را بر حسب $(\frac{1}{T})$ رسم کنیم خطی به دست می‌آید که شیب آن $-E_a/R$ است. اگر اطلاعات داده شده را به کمک یک ماشین حساب مرتب کنیم، بهترین خط دارای شیب -51917 می‌باشد.

$$-E_a/R = -51917 \rightarrow E_a = 432 \text{ kJ}$$

۷۰ گزینه‌ی «ج» پاسخ صحیح است.

آمینو اسیدها دارای فرمول ساختاری کلی $\text{H}_2\text{N}-\text{C}(=\text{O})-\text{COOH}$ هستند که X می‌تواند گروه‌های مختلفی باشد - یک آمینو اسید می‌تواند

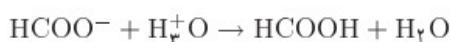
از یک سر COOH خود با سر NH_2 آمینو اسید دیگر واکنش دهد و یک مولکول آب را آزاد کند. چنین پیوندی به نام پیوند پیتیدی شناخته می‌شود.

۵

- I. با اضافه شدن هریک از واکنش دهنده‌ها به سیستم بنابر اصل لوشاتلیه واکنش به سمت تشکیل محصولات پیش می‌رود.
- II. با توجه به این‌که Ar یک گاز خنثی است و با هیچ‌یک از ترکیبات داخل سیستم واکنش نمی‌دهد پس، اضافه شدن آن فقط منجر به زیاد شدن فشار کل سیستم می‌شود و فشار جزئی هریک از ترکیبات مؤثر در عبارت ثابت تعادل واکنش تغییر نمی‌کند، پس وضعیت تعادل تغییر نخواهد کرد.
- III. با توجه به گرماده بودن سیستم ($\Delta H^\circ = -7\text{ kJ}$) افزایش دما مستلزم گرما دادن به سیستم است که بنابر اصل لوشاتلیه واکنش به سمت تولید واکنش‌گرها پیش می‌رود.

۳

الف.

ب.

$$\frac{1.36\text{ g NaHCOO}}{68.0\text{ g/mol NaHCOO}} = 0.02\text{ mol NaHCOO} = 2.0\text{ mmol NaHCOO}$$

$$5\text{ mL} \times 0.1\text{ M} = 0.5\text{ mmol HCl}$$

$$[\text{HCOOH}] = \frac{0.5\text{ mmol HCOOH}}{5\text{ mL}} = 0.1\text{ M}$$

$$[\text{HCOO}^-] = \frac{1.0\text{ mmol HCOO}^-}{5\text{ mL}} = 0.2\text{ M}$$

$$[\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-4.23} = 5.88 \times 10^{-5}\text{ M}$$

ج.

$$\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{HCOO}^-]}{[\text{HCOOH}]} \quad 4.23 = \text{pK}_a + \log \frac{0.2}{0.1}$$

$$\text{pK}_a = 6.39 \quad K_a = 2.296 \times 10^{-5}$$

۵

$$\left. \begin{array}{l} 1.0\text{ mL} \times 0.1\text{ M NaOH} = 0.1\text{ mmol NaOH} \\ 0.1\text{ mmol HCOOH} \text{ و } 1.0\text{ mmol HCOO}^- \end{array} \right\} \Rightarrow 2.0\text{ mmol HCOO}^-$$

$$4.0\text{ mmol OH}^-$$

حجم کل $1.0\text{ mL} + 5\text{ mL} = 15\text{ mL}$ در برابر OH^- از HCOO^- صرف نظر می‌شود و داریم:

$$\frac{4.0\text{ mmol OH}^-}{15\text{ mL}} = 0.27\text{ M}$$

$$\text{pOH} = -\log 0.27 = 0.522 \quad \text{pH} = 13.47$$

۶

الف.

$$E_{\text{cell}}^\circ = E_c^\circ - E_a^\circ \quad E_{\text{cell}}^\circ = 0.34 - (-0.74)$$

$$E_{\text{cell}}^\circ = 1.08\text{ V}$$

ب.

I

$$E_{\text{Cu}^{+}/\text{Cu}} = E_{\text{Cu}^{+}/\text{Cu}}^\circ - \frac{0.05916}{2} \log \frac{1}{[\text{Cu}^{+}]}$$

- د. $\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})^{3+}$ دارای تعداد الکترون جفت نشده‌ی بیشتری نسبت به $\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})^{\delta+}$ است چون آهن III در سیستم d⁵ و آهن II در سیستم d⁶ قرار دارد، داریم:

ه. با توجه به فرمول زیر:

$$\nu = 3,289 \times 10^{15} \text{s}^{-1} \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right)$$

متوجه می‌شویم که فرکانس انتقال $n = 1 \rightarrow n = 2$ بیشتر است.

۷

- الف. در این حالت جرم وزن شده بیشتر از جرم اصلی اسید است پس بعد از تیتر کردن و به دست آوردن مقدار مول ماده‌ی حل شده، از تناسب زیر استفاده می‌کنیم:

$$\frac{\text{مقدار جرم به دست آمده از توزین کردن}}{\text{مقدار مول به دست آمده از تیتراسیون}} = \frac{\text{مقدار مول}}{1 \text{ مول}}$$

- مشهود است که هرچه مقدار جرم به دست آمده از توزین کردن بیشتر باشد، جرم یک مول ماده هم بیشتر می‌شود.
 ب. تأثیری ندارد چون در طرفین محاسبه‌ی بالا از حجم استفاده‌ای نمی‌شود.
 ج. چون مقدار مول به دست آمده کمتر از مقدار اصلی می‌شود، پس مقدار x بیشتر خواهد بود.
 د. تأثیری ندارد چون در این زمینه تغییرات حجم مهم است.
 ه. چون غلط حقیقی سود کمتر از مقدار نوشته شده است، پس مقدار مول به دست آمده از تیتراسیون را بیشتر از مقدار اصلی به دست خواهیم آورد و با توجه به روش محاسبه شده در قسمت «الف»، x (جرم مولی به دست آمده) کمتر می‌شود.

۸

الف. حدود 65°C

ب. حدود 160°C

ج. حدود 65°C

- د. با توجه به فرمول $\frac{\Delta P}{\Delta T} = \frac{\Delta H_{\text{tr}}}{\Delta V_{\text{tr}} T_{\text{tr}}}$ و با ثابت در نظر گرفتن ΔV_{tr} و T_{tr} ، داریم $\Delta H_{\text{tr}} \propto \Delta T$ و با توجه به این که شیب خط تعادل بین مایع و گاز در نمودار A بیشتر از نمودار B است، ΔH ترکیب A نیز بیشتر می‌باشد.

- ه. ترکیب B در فشار جو تضعید می‌شود چون دمای تضعید آن در فشار 1atm 20°C است که از دمای اتاق که 25°C است کمتر می‌باشد.

- و. چون شیب خط بین دو فاز جامد و مایع در نمودار مثبت است پس جامد آن چگال‌تر می‌باشد.

- ز. a به بزرگی جاذبه مربوط می‌شود و چون ترکیب A دمای بحرانی بیشتری دارد پس جاذبه‌ی بین ذرات آن هم بیشتر است و بزرگتری دارد.

- دمای بحرانی ترکیب A حدود 20°C و برای ترکیب B حدود 120°C دیده می‌شود.

۱۳ اگر ۱۸/۵ مول از ترکیب مایع C_2Cl_4 برای واکنش شیمیایی ویژه‌ای نیاز باشد و چگالی آن $1,63\text{ g/mL}$ باشد، چه حجمی از آن نیاز است؟

- (د) ۵۰ mL (ج) ۱,۸۸ mL (ب) ۳۰/۲ mL (الف) ۱۱/۳ mL

۱۴ مطابق اصل دولانگ - پتی، حاصل ضرب جرم اتمی یک عنصر جامد در گرمای ویژه آن در دمای اتاق، تقریباً برابر $2/6$ کالری بر مول درجه $25/9$ (ژول بر مول درجه) است. در آزمایشی باید فراوان‌ترین عنصر یک سنگ معدن، تعیین شود. اگر گرمای ویژه‌ی فراوان‌ترین عنصر، پس از جداسازی از سنگ معدن، $2/4 \times ۱۰^{-۲} \text{ کالری بر گرم درجه}$ تعیین شود، این عنصر احتمالاً کدام مورد زیر است؟

- Sn (د) Ni (ج) Fe (ب) Au (الف)

۱۵ معادله‌ی شیمیایی موازن نشده‌ی سوختن کامل اکتان در اکسیژن، به صورت زیر است، چند گرم آب از سوختن یک گرم اکتان تولید می‌شود؟

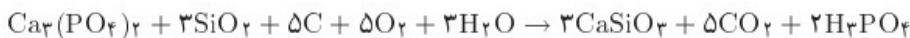

- (د) ۱۶۲ g (ج) ۱۸ g (ب) ۱/۴ g (الف) ۰/۰۷۹ g

۱۶ اولین ترکیب شیمیایی گاز Xe در ۱۹۶۲ تهیه شده است. از آن هنگام تاکنون موارد متعددی از این ترکیبات تهیه و شناسایی شده‌اند. فرمول تجربی ترکیبی از Xe که مشتمل از $67/2\%$ جرمی Xe و $32/8\%$ جرمی O است، کدام است؟

- XeO_۰ (د) XeO_۴ (ج) XeO_۲ (ب) XeO_۱ (الف)

۱۷ تولید صنعتی فسفریک اسید از سنگ فسفات مطابق معادله‌ی زیر است:

اگر $۱/۰ \text{ kg}$ از کلسیم فسفات و سیلیکا با مقدار اضافی کربن، اکسیژن و آب استفاده شود، چقدر اسید فسفریک حاصل می‌شود؟

- (د) ۱/۱ kg (ج) ۱/۰ kg (ب) ۰/۶۳ kg (الف) ۰/۳۱ kg

۱۸ یک نیروگاه روزانه ۴۷۴ تن زغال را برای تولید برق می‌سوزاند. اگر درصد وزنی گوگرد موجود در زغال سنگ $۱/۳\%$ باشد، روزانه چند تن SO_2 وارد جو می‌شود؟

- (د) ۰/۱۹ (ج) ۲/۰۸ (ب) ۶/۱۶ (الف) ۱۲/۳

۱۹ پس از تیتراسیون یک نمونه‌ی $۰/۰ \text{ میلی‌متری}$ از محلول سولفوریک اسید با باریم کلرید، $BaSO_4$ تولید شده جدا و وزن می‌شود، اگر جرم 667 g $BaSO_4$ باشد، مولاریته‌ی H_2SO_4 چقدر است؟

- (د) $۱/۴۳ M$ (ج) $۰/۰۵۷۲ M$ (ب) $۰/۰۲۸۶ M$ (الف) $۰/۰۰۷۰۰ M$

۲۰ کدام عبارت زیر در مورد آرایش الکترونی Cs صحیح است؟

(الف) دو الکترون خارجی، در یک اوربیتال اتمی جفت شده‌اند.

(ب) لایه‌ی $4f$ کاملاً پر است.

(ج) تنها یکی از ۵۵ الکترون در بیش‌ترین برهم‌کنش‌های Cs با سایر اتم‌ها شرکت می‌کند.

(د) لایه‌ی $4f$ تنها به صورت جزئی پر شده است.

۲۱ کدام عناصر در لایه‌ی ظرفیت خود دارای الکترون‌های منفرد در اوربیتال $2 = 1$ هستند؟

- (د) هالوژن‌ها (ج) عناصر واسطه (ب) لانتانیدها (الف) عناصر سرگروه

۲۲ کدام گونه از نظر اندازه کوچکتر است؟

- I⁻ (د) Cl⁻ (ج) I (ب) Cl (الف)

۲۳ دومین انرژی یونش کدام عنصر زیر کمتر است؟

Ar (د)

K (ج)

Na (ب)

Mg (الف)

۲۴ فرمول ترکیب دوتایی بین استرانسیم و نیتروژن کدام است؟

Sr₂N_۱ (د)

SrN_۲ (ج)

Sr_۲N (ب)

SrN (الف)

۲۵ تشکیل یک ترکیب یونی از عناصرش شامل چندین مرحله‌ی گرماگیر و گرماده است. کدام مرحله از نظر انرژی نقش مهم‌تری در تشکیل یک ترکیب یونی دارد؟

انرژی تفکیک (د)

انرژی شبکه (ج)

الکترون خواهی (ب)

انرژی یونش (الف)

۲۶ قاعده‌ی هشتتاپی توزیع الکترون اطراف اتم مرکزی در کدام گونه تقض شده است؟

PF_۵ (د)

OF_۲ (ج)

NF_۲ (ب)

CO_۲ (الف)

۲۷ زاویه‌ی پیوندی Cl-Sn-Cl در SnCl_2^- چند درجه است؟

بین ۹۰° و ۱۰۹° (د)

۱۸۰° (ج)

۱۰۹° (ب)

۹۰° (الف)

۲۸ شکل هندسی اتیلن، C_2H_4 ، کدام است؟

سطح (ب)
دو چهاروجهی متصل در رأس (د)

خطی (الف)

هرمی (ج)

۲۹ کدام ماده دارای بیشترین انرژی تفکیک است؟

N_۲ (د)

NO (ج)

F_۲ (ب)

H_۲ (الف)

۳۰ در اثر افزودن مقدار کمی بور به یک نمونه سیلیسیوم ماده‌ی حاصل از نظر الکتریکی جزو کدام دسته قرار می‌گیرد؟

نیمه هادی نوع p (د)

نیمه هادی فاز (ج)

هادی فاز (ب)

علیق (الف)

۳۱ قلع (II) کلرید، جامدی با نقطه‌ی ذوب 246°C است. قلع (IV) کلرید مایعی با نقطه‌ی انجماد -33°C است. علت این مشاهدات در کدام گراینه بیان شده است؟

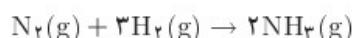
الف) SnCl_4 در مقایسه با SnCl_2 کووالانسی تر است.

ب) SnCl_4 در مقایسه با SnCl_2 وزن فرمولی بیشتری دارد.

ج) SnCl_2 در مقایسه با SnCl_4 درجه‌ی خصلت یونی بیشتری دارد.

د) SnCl_4 در مقایسه با SnCl_2 تعداد ذرات یونی و مولکولی بیشتری دارد.

۳۲ فرآیند هابر برای تهیه‌ی آمونیاک شامل تبدیل مستقیم هیدروژن و نیتروژن در دما و فشار بالا با استفاده از کاتالیزور است.

با فرض تبدیل کامل و با شرایط معین گرما و فشار، چند لیتر آمونیاک را می‌توان از مخلوط کردن $۱۹/۰$ لیتر نیتروژن و $۳۴/۷$ لیتر هیدروژن تهیه کرد؟

$۳۸/۰$ (د)

$۲۴/۷$ (ج)

$۲۳/۱$ (ب)

$۱۹/۰$ (الف)

۳۳ چگالی یک نمونه گاز محبوس در یک حباب در فشار 1 atm و دمای 25°C $1/۳۰.۹$ گرم بر لیتر است. این گاز کدام است؟

CH_۴ (د)

Ne (ج)

N_۲ (ب)

O_۲ (الف)

۴۶ در اثر افزودن HCl به یک محلول آبی، رسوبی تشکیل می‌شود که در اثر افزایش مقداری آب جوش حل می‌شود. محلول اولیه احتماً حاوی کدام کاتیون است؟

(د) Hg^{2+} (ج) Hg^{2+} (ب) Pb^{2+} (الف) Ag^+

۴۷ حداقل غلظت OH^- در محلول ۱M از AlCl_3 چقدر باشد تا رسوب $\text{Al}(\text{OH})_3$ تشکیل نشود؟

$$K_{\text{sp}}(\text{Al}(\text{OH})_3)(\text{s}) = 1.9 \times 10^{-33}$$

(د) 3.1×10^{-7} (ج) 8.2×10^{-8} (ب) 1.4×10^{-10} (الف) 2.7×10^{-11}

۴۸ CaO یک ... است.

(د) فلز قلیایی خاکی

(ج) اسید آمفور

(ب) باز آندرید

(الف) اسید آندرید

۴۹ اگر H_2PO_4^- به عنوان یک باز برونشتید عمل کند، تبدیل به کدام گونه می‌شود؟

(د) PO_4^{3-} (ج) HPO_4^{2-} (ب) HPO_4^{2-} (الف) H_2PO_4^-

۵۰ حلایت MgF_2 در آب 25°C چقدر است؟ ($K_{\text{sp}} = 6.4 \times 10^{-9}$)

(د) 1.2×10^{-2} (ج) 1.9×10^{-3} (ب) 5.7×10^{-5} (الف) 6.4×10^{-9}

۵۱ محلول آبی حاصل از اتحاد کدام نمک، اسیدی‌تر است؟

(د) NaCl (ج) NH_3CN (ب) NaCN (الف) NH_3Cl

۵۲ pH یک محلول 1.0×10^{-9} مولار HCl چقدر است؟

(د) ۹

(ج) ۷

(ب) ۶

(الف) ۵

۵۳ از 40.00 mL NaOH 90.0% مولار با آب مقطور تا 100.00 mL رقیق شده و 30.00 mL از HCl 100.0% مولار به آن اضافه می‌شود. pH محلول حاصل چند است؟

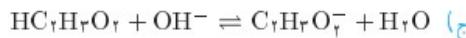
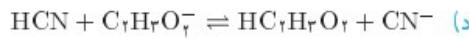
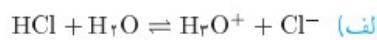
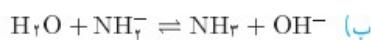
(د) ۱۲.۳۸

(ج) ۱۲.۱۸

(ب) ۱۱.۵۵

(الف) ۹.۵۷

۵۴ پنج اسید به ترتیب کاهش قدرت اسیدی در زیر مرتب شده‌اند. ثابت تعادل کدام واکنش کوچکتر از یک می‌باشد؟

۵۵ pH نقطه‌ی هم‌ارزی در تیتراسیون محلول 20.0% مولار $\text{HBr}(\text{aq})$ با محلول 20.0% مولار $\text{NH}_3(\text{aq})$ چقدر است؟ ($K_b = 1.8 \times 10^{-5}$)

(د) ۸.۵

(ج) ۷.۰

(ب) ۵.۶

(الف) ۵.۵

۵۶ یک محلول از یک اسید تک پروتونی ضعیف با یک محلول باز قوی $M\text{H}_2\text{O}$ تیتر شده است. به کمک یک pH متر که با یک الکترود شیشه‌ای و کالومل همراه شده است، یک نمودار تیتراسیون از pH بر حسب غلظت باز اضافه شده،رسم می‌شود. کدام داده را نمی‌توان به تنهایی از منحنی تیتراسیون به دست آورد؟

(ب) وزن مولکولی اسید

(الف) pK_a اسید

(د) پهترین محدوده‌ی تامپونی سیستم

(ج) میلی مول‌های اسید در محلول

۵۷ کدام گزینه می‌تواند بهترین محلول تامپون را ایجاد کند؟

- (الف) $10\text{ M NH}_4\text{OH}$ و 10 M HCl
 (ب) $10\text{ M NH}_4\text{OH}$ و 10 M KOH
 (ج) 10 M HCl و $10\text{ M NH}_4\text{OH}$

۵۸ برای تولید محلولی با pH برابر ۵، باید نسبت غلظت یون استات به غلظت اسید استیک چند باشد؟ ($K_a = 1.8 \times 10^{-5}$)

- (الف) ۰.۰۵۶
 (ب) ۱.۰
 (ج) ۱.۸
 (د) ۵.۰

۵۹ ترکیبی که معمولاً برای تهیهٔ یک محیط اکسایشی ملائم برای سفید کردن و ضدغونی کردن در آب استفاده می‌شود کدام است؟

- (الف) NaCl
 (ب) Ca(ClO)₂
 (ج) HF
 (د) PbCr₂O₇

۶۰ بالاترین عدد اکسایش معمول برای یون‌ها یا مولکول‌های فلزات واسطه چند است؟

- (الف) ۲
 (ب) ۳
 (ج) ۶
 (د) ۷

۶۱ در استخراج الکترولیتی مس، یک جریان الکتریکی از میان یک سلول که شامل یک الکترود مس خالص، یک الکترود مس ناخالص، و یک محلول آب شامل کاتیون مس است عبور داده می‌شود. اگر پتانسیل سلول به میزان مناسبی تنظیم شده باشد، هنگامی که مس فازی از الکترود ناخالص به الکترود خالص می‌پیوندد، سایر ناخالصی‌ها بر جای خود باقی می‌مانند. در این فرآیند الکترود ناخالص چه نام دارد؟

- (الف) آند
 (ب) کاتد
 (ج) الکترود مرجع
 (د) الکترود شناساگر

۶۲ با توجه به پتانسیل استاندارد کاهش داده شده، کدام دو گونه خودبه‌خود با هم واکنش می‌دهند؟

- (الف) Cr³⁺ با Ni²⁺
 (ب) Cr³⁺ با Ni
 (ج) Cr³⁺ با Ni²⁺
 (د) Cr با Ni

۶۳ یک الکترود براساس معادلهٔ $\frac{1}{2}\log(a_{M^{2+}}) = E^\circ - 0.0591 \times \frac{1}{2} \times 10^{-4} \times \frac{1}{2500} \text{V}$ عمل می‌کند. a_{M²⁺} فعالیت کاتیون M²⁺ است. پتانسیل الکترود در یک محلول Cu²⁺ با فعالیت M²⁺ × ۱۰^{-۴} و ۰.۲۵۰۰ V است. پتانسیل الکترود در یک محلول Cu²⁺ نامشخص V است. فعالیت Cu²⁺ در این محلول چقدر است؟

- (الف) ۰.۲۷۹۶ V
 (ب) ۰.۲۰۰۰ M
 (ج) ۰.۳۰۰۰ M
 (د) ۰.۱۰۰۰ M

۶۴ محلوطی از رسوب NaCl و KCl به وزن ۷۶/۲۰ گرم در آب حل شده و با نیترات نقره تیتر شد. این تیتراسیون نیازمند mL ۲۸/۵۰ از محلول 10 M AgNO_3 مولار می‌باشد. درصد وزنی NaCl در محلوط اولیه چقدر است؟

- (الف) ۷۸.۴۰ %
 (ب) ۷۱.۰۰ %
 (ج) ۴۳.۹۰ %
 (د) ۲۹.۰۰ %

۶۵ دقیق‌ترین روش اندازه‌گیری وزن اتمی یا مولکولی در واحد جرم C¹³ کدام است؟

- (الف) تجزیه وزن‌سنجی کربن - هیدروژن
 (ب) سنجش وزن اتم هم ارز
 (ج) اندازه‌گیری چگالی گاز
 (د) اسپکترومتری جرمی

۶۶ چرا در شستشوی رسوب نمک تشکیل شده، اغلب به جای آب مقطر از محلول الکترولیت‌های مشابه که دارای یون‌های متفاوتی با نمونه‌ی آنالیز شده هستند، استفاده می‌شود؟

- (الف) محلول شستشوی باید بتواند جریان الکتریکی را از خود عبور دهد.

- (ب) رسوب به هیچ وجه در آب مقطر حل نمی‌شود.

- (ج) محلول الکترولیت‌های مشابه از والختی و پخش شدن نمک رسوب کرده جلوگیری می‌کنند.

- (د) رسوب جامد باید در حالت کلوییدی باقی بماند.